

T.C. CUMHURBAŞKANLIĞI DİYANET İŞLERİ BAŞKANLIĞI

2020

PANDEMİ SÜRECİNDE
HAC ORGANİZASYONUNDAYA
ALINAN TEDBİRLER

HAC VE UMRE HİZMETLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

T.C. CUMHURBAŞKANLIĞI DİYANET İŞLERİ BAŞKANLIĞI

PANDEMİ SÜRECİNDE
HAC ORGANİZASYONUNDA
ALINAN TEDBİRLER

KORONAVİRÜS ALACAĞIMIZ
TEDBİRLERDEN DAHA GÜÇLÜ DEĞİLDİR

TAKDİM

Diyanet İşleri Başkanlığı İslam dininin inançları, ibadet ve ahlak esasları ile ilgili işleri yürütütmek, din konusunda toplumu aydınlatmak ve ibadet yerlerini yönetmek gibi ulvi bir görevin yanı sıra Hac ve Umre ibadetlerinin usulüne uygun, sağlık ve güvenlik içinde, hizmet talep edenlerin haklarını koruyacak şekilde yerine getirilmesi amacıyla yurt içinde ve yurt dışında gerekli tedbirleri almak, ilgili ülke, kurum ve kuruluşlarla işbirliği yapmak, bu konudaki hizmet ve faaliyetleri düzenlemek, yürütütmek ve denetlemek gibi özel bir görevi de ifa etmektedir.

İçinden geçtiğimiz şu günlerde Yeni Koronavirüs (COVID-19) salgını bütün dünyayı etkilemeye devam etmektedir. Yaşanmakta olan bu olağanüstü durum karşısında Diyanet İşleri Başkanlığı olarak derhal harekete geçilmiş, konuya ilgili oluşturulan komisyonlarla salgının seyri başından itibaren takip edilmeye gayret gösterilmiştir.

Bilindiği üzere 2019-2020 Umre sezonu şubat ayının sonu itibarıyle Başkanlıkça kapatılarak Türkiye ve Suudi Arabistan'da yapılan eğitim ve bilgilendirme toplantıları, pandemi alanında uzman kişiler tarafından gerçekleştirılmıştır.

Umreden dönüşler Sağlık Bakanlığı ile koordineli bir şekilde hızla planlanmıştır. Önceden umre ibadeti yapmak için kayıt yaptıran ama salgın sebebiyle umreye gidemeyen vatandaşlarımızın, özellikle 65 yaş üstü ve sokağa çıkamayan vatandaşlarımızın ücret iade işlemleri evlerine hizmet götürülerek gerçekleştirilmiştir.

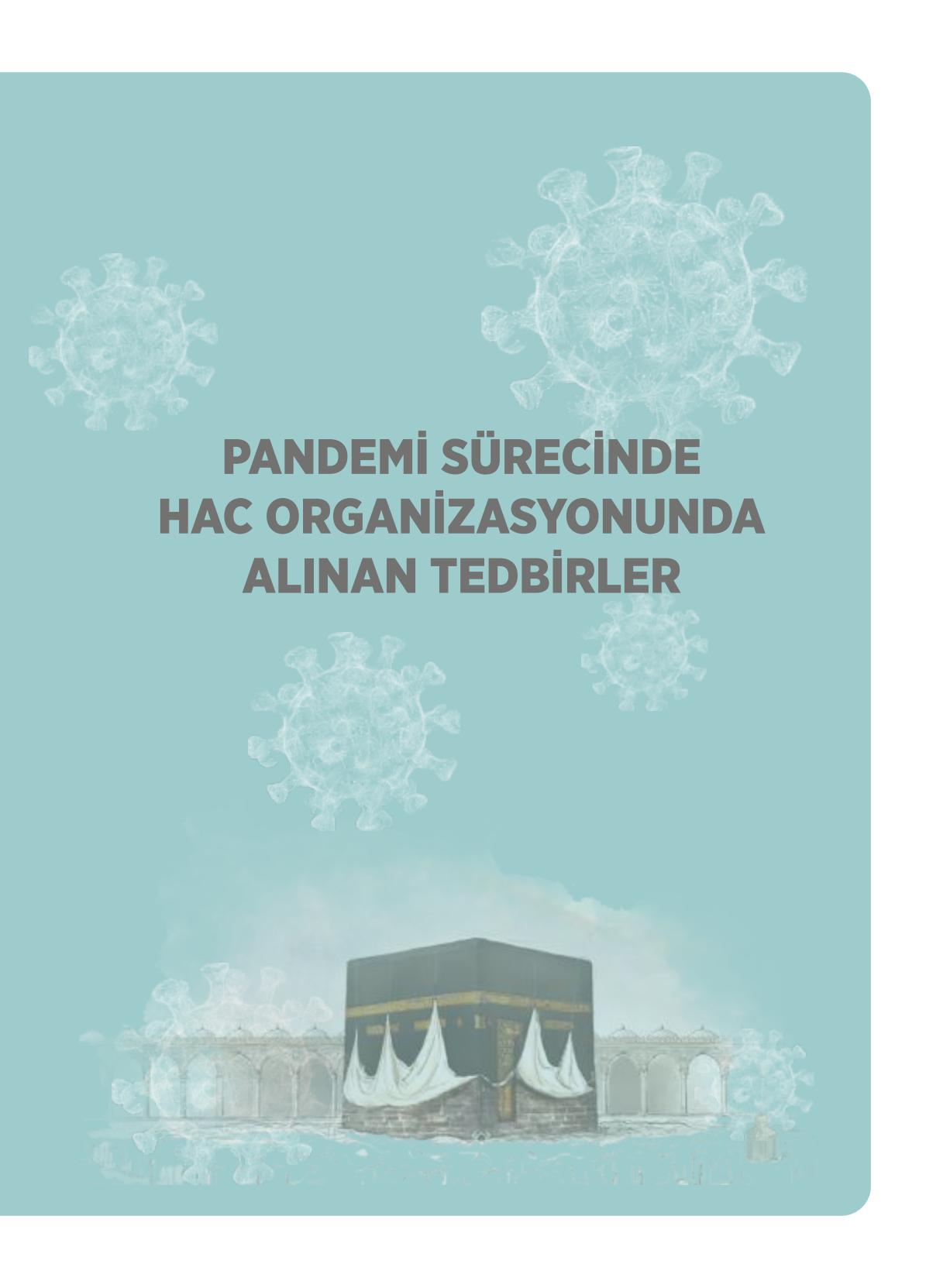
2020 yılında Hac ibadetinin yapılp yapılamayacağı hususunda Suudi Arabistan'ın ilgili makamları ve İslam Ülkeleri Hac ve Umre Bakanları/Diyanet İşleri Başkanları ile istişarelerde bulunulmuştur. Salgının bu şekilde seyretmesi halinde Hac ibadetinin yapılamayacağı öngörülerek Hac ücretlerinin 2. ve 3. taksitleri ertelenmiş, hacı adaylarının ve hacı adaylarına rehberlik yapacak görevlilerimizin eğitimleri iptal edilmiştir.

Pandemi süreci boyunca bütün dünyada Hac ve Umre Organizasyonları yapan ülkelerin faaliyetleri yakından takip edilerek, salgının artacağı öngörüsünden hareketle hac ibadetinin yapılmış yapılamayacağı konusunda Suudi Arabistan'ın kararı beklenmiştir.

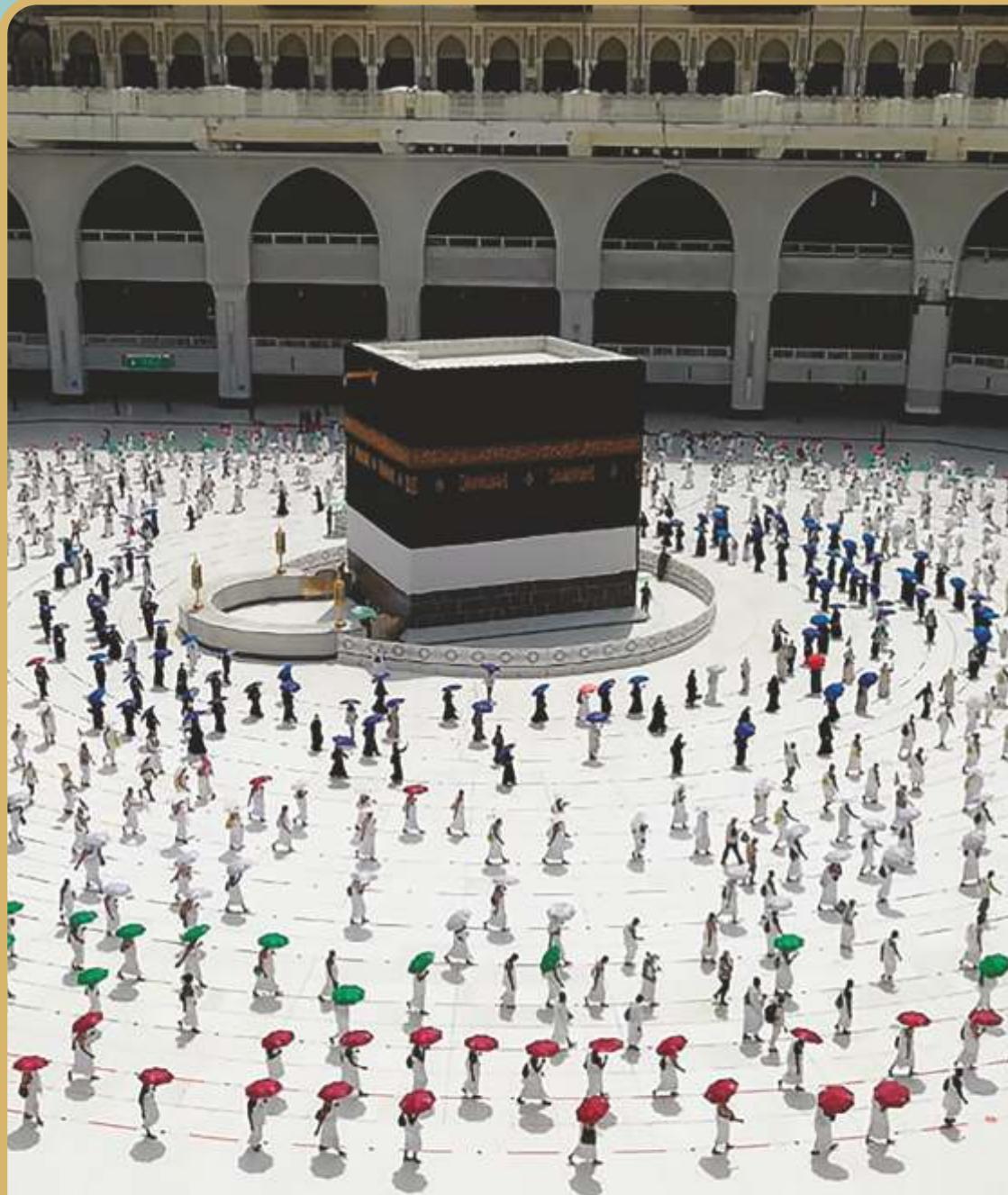
Başkanlık olarak Hac ve Umre organizasyonlarının planlanması ve icrasında ortaya çıkan yeni Koronavirüs (COVID-19) ile mücadele sürecinde yapılan iş ve işlemlerin safahatını kamuoyunun bilgisine sunmak amacıyla özet bir kitapçığın hazırlanmasının faydalı olacağı mülahaza edilmiştir. Yapılan bu çalışmanın hayırlara vesile olmasını temenni ederiz.

Hac ve Umre Hizmetleri Genel Müdürlüğü

PANDEMİ SÜRECİNDE HAC ORGANİZASYONUNDА ALINAN TEDBİRLER

Pandemi Sürecinde Tavaf Düzeni

2020 yılı Haccına ilişkin kriterleri belirlemek üzere Bakanlıklararası Hac ve Umre Kurulu 31 Ekim 2019 tarihinde Diyanet İşleri Başkanı Prof. Dr. Ali ERBAŞ'ın başkanlığında toplanmış ve ön kayıt kura çekim esasları vb. konularda bir dizi kararlar almıştır. 09 Ocak 2020 tarihinde çekilen kurada hak elde eden vatandaşlarımız ise kesin kayıtlarını yaptırmışlardır.

2020 Yılı Hac Kura Çekimi

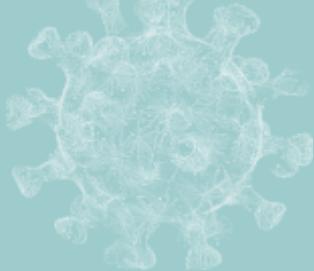
Bakanlıklararası Hac ve Umre Kurulunun kararları akabinde 02 Aralık 2019 tarihinde Diyanet İşleri Başkanı Prof. Dr. Ali ERBAŞ ile Suudi Arabistan Hac ve Umre Bakanı Muhammed Salih b. BENTEN tarafından 2020 yılı "Hac Protokolü" imzalanmıştır.

2020 Yılı Hac Protokolünün İmzalanması

Salgın sürecinin tüm ülkeler ve Suudi Arabistan için bir tehdit oluşturmasıyla birlikte Suudi Arabistan Hac ve Umre Bakanlığı hac sözleşmelerini askıya alma kararı almış ve bu kararını da ilgili ülkelere bildirmiştir.

Hac sözleşmelerinin askıya alınması ile birlikte hacı adaylarımız için mutat olarak gerçekleştirilmesi düşünülen eğitimler iptal edilmiş, hacı adaylarının ödemesi gereken hac ücretlerinin 2. ve 3. taksitleri de ikinci bir emre kadar ertelenmiştir.

Cumhurbaşkanı Recep Tayyip ERDOĞAN'ın Bakanlar Kurulu Toplantısı Sonrası
Hac İle İlgili Açıklaması

Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip ERDOĞAN 04/05/2020 tarihinde Bakanlar Kurulu Toplantısının ardından şu açıklamayı yapmıştır: "Bu yıl hac farizasının yerine getirilip getirilmeyeceği ile ilgili olarak Diyanet İşleri Başkanlığı hem kendi içinde hemde diğer ülkelerle görüşmelerini yaparak kararını verecek, zira bu meselede İslam aleminin geniş bir istişare ile ortak karar alması gerekiyor."

2020 yılı hac organizasyonunun durumu hakkında Diyanet İşleri Başkanı Prof. Dr. Ali ERBAŞ, Suudi Arabistan Hac ve Umre Bakanı Muhammed Salih bin Tahir BENTEN ile bir telefon görüşmesi gerçekleştirmiştir. Bu görüşmede 2020 yılı hac organizasyonu hakkında görüş alış-verişinde bulunulmuştur.

15 Mayıs 2020 tarihinde Diyanet İşleri Başkanımızın Suudi Arabistan Hac ve Umre Bakanı Muhammed Salih bin Tahir BENTEN'le Telefon Görüşmesi.

Diyanet İşleri Başkanı Prof. Dr. Ali ERBAŞ'ın imzasıyla İslam Ülkeleri Hac ve Umre Bakanlarına/Diyanet İşleri Başkanlarına, 2020 yılı hac ibadetinin durumu hakkında mektup gönderilerek konu müzakere edilmiştir.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

الجمهورية التركية
رئيس الجمهورية
رئاسة الشؤون الدينية

أنقرة، 21/05/2020

السلام عليكم ورحمة الله وبركاته

معالي الوزير ...

أهديكم بحلول هذا الشهر الفضيل، الشهر الذي ألوه رحمة وأوسطه مغفرة وآخره عتق من النار، شهر رمضان المبارك الذي يحصل في شبابه ليلة القدر وهو خير من ألف شهر، فدلك أسأل أن يدام عليكم الصحة والعاشرة.

فكمما هو معلوم لعالیکم أن البشرية تواجه مرضاً وبات اجتياح العالم يأسره، وزاح الآلاف من الأرواح ضحايا، والآلاف الآخرين مازالوا في المستشفيات يكافحون من أجلبقاء واساراجع صحتهم.

بداية، أسأل الله سبحانه وتعالى أن يتعدد المؤمنون في بلادكم برحمته، وقدم أصدق التهاني لعالیکم خاصة ولكلنا إخواننا في دولكم الشقيقة، كما أسأل الله الشفاء العاجل للمرضى إنه سميع مجيب الدعاء.

وكما تعلمون، فإن المحدد المشترك لجميع الأديان هو حياة الدين والنفس والسل والسل والمآل، وإن حياة النفس والدين وأحكامهما أول هذه الأهداف.

إن فريضة الحج من الفرائض الذي يجب أن يؤديها المؤمن مرة واحدة في حياته إذا توفرت فيه الشروط الازمة لأداءها، وفي ظل استمرار خطير جائحة كورونا في العالم فإن عدد متظاهري فريضة الحج في زيارة لا يستهان بها، وبالطبع لا بد أن يكون من الأولويات هي حياة الناس، ولكن دعوه منتظري فريضة الحج يدعمنا للتفكير أكثر فأكثر.

فمن جهة تسبب هذا الوباء والمرض في إغلاق مساجدنا ومن جهة أخرى منعتنا من أداء صلاة الجمعة والجماعات، فقد هددت البشرية مادياً ومعنوياً وما زالت تهدد من جهة أخرى، فحياتنا في البيوت حتى بات أن ينعدم الحياة في العالم.

أخي الكريم:

بما ستعلم علني للعقود المرمرة مع وزارة الحج والعمرة في الدولة الشقيقة المستضيفة للحجاج، للملكة العربية السعودية، فإننا بالتأكيد سنڌرم قرارات حكوماتكم القوية حول ما إذا كان سيتم إداء فريضة الحج في عام 2020 أم لا، وإن تم ذلك فوق أي شروط ستكون.

فيما أن الاستشارة تعدد من الأمور الأكثر أهمية التي أمرنا بها ديننا الحنيف، فقد حبّي أن تشاور مع إخواننا في هذا الصدد وأن تكون على كلمة سواء، ومن باب المساعدة للدولة المستعية في أحد القرارات فإننا بحاجة إلى الأخذ برأكم في بعض الأمور، وإنطلاقاً من بشرارة الحديث "لَا نَمِنْ اسْتَشَارَ" أود أن أستشير رأي معاييركم حول ما يلي:-

* إذا أخذنا في عين الاعتبار الاحتمالات المتوقعة في المستقبل القريب في ظل طروف بلدكم اختيارية، ما هي توقعاتكم حول إمكانية أداء فريضة الحج لعام 2020م؟

* ما هي طلبات مواطنكم في هذا الصدد؟

* إذا توصلتم إلى قناعة يمكن من أداء فريضة الحج في حال استمرار حالة الظروف السلبية، كيف وأي طريقة تفكرون في تنفيذ ذلك؟

* في حالة السماح لأداء فريضة الحج وإذا أخذنا في الاعتبار إمكانية نقل الفيروس من خلال الحاجاج القادمين من مختلف الدول، هل هناك مانع للحد من النشر هذا الفيروس أو هل سيكون هناك تدابير متعددة للمقابل من انتشارها؟ وماذا يمكن أن تكون هذه التدابير المقترضة أعلاه؟

* ما هو نوعية التدريب والتعليم الذي ستقدمونه للمحجاج في إطار الطلب الوقائي؟

أخي العزيز

سيكون لا رأيكم واقتراحاتكم بالتعاون معًا دوراً فعالاً في توجيه وتحقيق أهداف الصحة العامة وأداء فريضة الحج على أحسن حال.

وهيئه المناسبة، أسأل الله أن يجعل هذا الشهر وسيلة للغفرة والرکمة و دوام الصحة والعافية، وأن يجعل عبد المطير المبارك وسيلة لصلة الأرحام والتقوى والتلاحم إله جميع محبوب.

الأستاذ الدكتور علي أرباش

رئيس الشؤون الدينية التركية

مِنْتَهَى الْعُيُونِ

T.C.
CUMHURBAŞKANLIĞI
Diyanet İşleri Başkanlığı

21/05/2020, Ankara

Dear Mr. Minister...

First of all, I would like to wish You health, continued happiness of all sorts, and a blessed Ramadan, the beginning of which denotes mercy, the middle of which forgiveness, the end of which salvation from hell, and in which occurs the Lailat al-Qadr that is more blessed than a thousand months.

As you will know, humanity is facing a pandemic disease that has gripped the whole world. Thousands of people have lost their lives, and thousands of others are fighting a life or death struggle in hospitals for their health.

I wish Allah's mercy upon the deceased people in Your country, and offer my condolences particularly to You and my brothers and sisters, and a speedy recovery to those receiving treatment.

As You will know, all religions aim to ensure faith, life, generation/lineage, mind, and property are protected. The protection of life, as well as of faith and its provisions and rules are the first two of the said goals.

The worship of hajj is a form of worship that Muslims have to perform once in their lives, who meet the religious criteria to do so. While coronavirus still sweeps the earth and poses risks to lives, the number of people, on the other hand, who are waiting in line to perform the worship of hajj continues to increase substantially. It goes without saying that the security of life is one of the issues that needs prioritizing. Yet the tears of those people who wait in line for their names to appear in the draw to perform the worship of hajj worry us as well. The pandemic disease has caused us to lock our mosques on the one hand, and on the other hand disabled us to perform Friday prayers, as well as posed and is still posing threats to our material and spiritual lives. Life all around the world has almost come to a halting point and is condemned to homes.

My Dear Brother,

Although we remain committed to the protocol signed with the Ministry of Hajj and Umrah of Saudi Arabia, a brotherly and the host country for the worship of hajj, we will also definitely respect the decisions Your government will have to make concerning whether or not the worship of hajj will be performed in 2020, and under what conditions it will be performed if it is so decided.

As one of the most important approaches our religion recommends us to adopt is consultation, we have felt the need to consult to your opinions so as to think together and move together with our brothers and sisters, as well as help the host country in the decisions

As one of the most important approaches our religion recommends us to adopt is consultation, we have felt the need to consult to your opinions so as to think together and move together with our brothers and sisters, as well as help the host country in the decisions it will make. With reference to the glad tidings of the hadith, "**People who consult are guarded against regret**", I would like to have Your opinions on the following points:

- Taking into consideration the current circumstances and those that might emerge in the period ahead, what is your opinion about the feasibility of the performance of hajj for 2020?
- What demands do your citizens have in this regard?
- If these negative circumstances pertain and You hold that the performance of hajj is feasible, what do you think about how and through what procedures it will be performed?
- Taking into consideration the possibility that the prospective pilgrims coming from different countries might be carrying the virus along them, in the event that the worship of hajj will be performed, what methods can be put in place to prevent the spread of the virus or reduce its effectiveness of transmissibility?
- What kind of orientation and training do you provide for your prospective pilgrims as part of preventive medicine?

My Dear Brother,

Your opinions and recommendations will make it possible to ensure the public health and the performance of the worship of hajj in a healthy and proper manner.

I would like to take this opportunity to wish that the month of Ramadan may lead to mercy, compassion, abundance of divine blessings, health, and happiness of all sorts, and the Eid al-Fitr may lead to those days when Muslims can observe sila al-rahim and embrace each other.

Prof. Dr. Ali ERBAŞ
Republic of Turkey
President of Presidency of Religious Affairs

Universiteler Mah. Dumlupınar Bulvarı No: 147/A 06800 Çankaya/ANKARA/TURKEY
Tel: +90 312 295 7546 Fax: +90 312 297 6274
Web: www.diyane.gov.tr e-mail: hajj@diyane.gov.tr

Information
Info S. SARI
Phone M. ÜNYE
+90 312 295 7522-8296

Diyane İşleri Başkanı Ali ERBAŞ'ın İslam Ülkelerine
Göndermiş Olduğu Mektup (İngilizce)

Sürec içerisinde bazı ülkeler 2020 yılı hac organizasyonlarını iptal etmiştir.

Diyanet İşleri Başkanlığı olarak hac ibadetinin yapılabilmesinin çok zor olduğu, yapılması halinde bu sayının normalin çok çok altında olacağı öngörülmüş ve bu meyanda Mayıs-Haziran aylarında basın aracılığı ile kamuoyuna beyanatlarda bulunulmuştur. (Anadolu Ajansı, Demirören Haber Ajansı, Diyanet TV vb.)

Basın Açıklaması

Gerek Suudi Arabistan'da gerekse dünya salgın grafiğindeki artış sebebiyle Suudi Arabistan'ın 2020 hac organizasyonunu yapamayacağı veya çok az sayıdaki kişi ile bu organizasyonu gerçekleştireceği öngörülmüş ve iptal sürecinde kurumumuzun mali menfaatlerinin zarara uğramaması için son ana kadar Suudi Arabistan tarafından iptal kararının açıklanması beklenmiştir.

Sonuç olarak 2020 yılı haccinin ülke içinde yaşayan ve değişik milletlerden oluşan sınırlı sayıda Müslümanla eda edileceği Suudi Arabistan tarafından 22.06.2020 tarihinde duyurulmuştur. Diyanet İşleri Başkanlığı bu öngörüsü ile süreci başarıyla yönetmiştir.

وزارة الحج والعمرة @HajM... · 22 Haz

ستقام شعيرة الحج هذا العام بأعداد محدودة من جنسيات مختلفة من داخل المملكة العربية السعودية مع اجراءات احترازية دقيقة حفاظاً على أمن وسلامة حجاج بيت الله الحرام، حمايا الله وإياكم من هذه الجائحة وتقبل من الحجيج حجهم

#_حج_٢٠٢٠

وفي ظل إستمرار هذه الجائحة، وخطورة تفشي المعدوى في اللديعات والجهود البشرية والتضليلات بين دول العالم وارتجاع معدلات الإصابات عالمياً، فقد تقرر إيقاف حج هذا العام 1441هـ بأعداد محدودة جداً للراغبين في أداء مناسك الحج لمختلف الجنسيات من الملاجئين داخل المملكة، وذلك حرصاً على إقامة المسيرة بشكل آمن صحي وبما يتحقق من متطلبات الوقاية والتباعد الاجتماعي، لضمان سلامة الإنسان وحماية من مشكلات هذه الجائحة، وتحقيقها لمقاصد الشريعة الإسلامية في حفظ النفس البشرية بإذن الله.

وإن حكومة خادم الحرمين الشريفين، وهي تشرف بخدمة ملايين الحجاج والمعتمرين في كل عام، تؤكد أن هذا القرار يأتي من حرصها الدائم على أمن فناضلي الحرمين الشريفين وسلامتهم حتى عودتهم إلى بلدتهم.

نسال الله -عز وجل- أن يحمي دول العالم أجمع من هذه الجائحة، وأن يحفظ الإنسانية من كل مذلة، إله على كل شيء أذير.

623

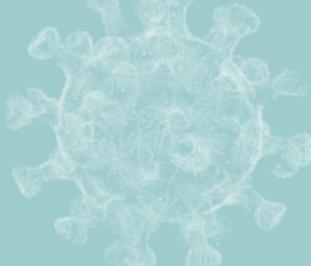
1.282

1.899

Suudi Arabistan Hac ve Umre Bakanlığının 2020 Hac Organizasyonu
Hakkındaki Açıklaması

Suudi Arabistan makamlarının bu kararından sonra Bakanlıklararası Hac ve Umre Kurulu “2020 hac organizasyonunun iptal edilmesi” gündemi ile 25.06.2020 tarihinde kesin kayıt yaptıran hacı adaylarının durumunu görüşmek üzere toplantmış ve bir dizi kararlar almıştır. Buna göre;

a. 2020 yılında kesin kayıt hakkı elde edip kayıt yaptıran hacı adaylarının, Diyanet İşleri Başkanlığı veya TÜRSAB'a bağlı acenteler organizasyonunca alınan kayıtlarının 2021 yılına devredileceği hususu açıklığa kavuşturulmuştur.

b. 2021 yılı haccı için hacı adayının tercihine göre hakkından vazgeçme veya erteleme durumuna göre kayıt ve ücret iade belge işlemleri ile ilgili olarak başvuru mercileri ve takip edecekleri yollar açıkça belirtilmiştir. Buna göre; hacı adaylarımızın işlemlerini İl/ilçe müftülüklerinden, www.hac.gov.tr adresindeki e-devlet kimlik doğrulama sistemi veya istemesi halinde kayıtlı olduğu acente üzerinden yapabileceği belirtilmiştir

Bakanlıklararası Hac ve Umre Kurulu Toplantısı

c. 2020 yılında kesin kayıt yaptıran hacı adaylarının haklarını 2021 yılına erteleme veya 2021 yılında hacca gitmekten vazgeçme tercihlerinde bulunabilecekleri ifade edilmiştir.

d. Hacı adaylarından 2021 yılına haccını ertelemek isteyenlerin ücretlerinden; Suudi Arabistan'da yapılan muhtelif ön ödemeler, hacı adaylarına verilen / verilecek eser ve malzemelerin temini, eğitim ve bilgilendirme, sağlık vb. faaliyet / hizmetler gereği yapılan hazırlıklara ilişkin harcamaların karşılığı olarak, 2021 yılı hac organizasyonu için belirlenecek ücretlerden mahsup edilmek üzere kişi başı 1.000'er Suudi Arabistan Riyali (SAR) hacı adayının kayıt yaptırdığı organizasyona ait hesaplarda bloke edileceği ifade edilmiştir.

e. Hacı adaylarından 2021 yılı hac organizasyonundaki hakkından feragat etmek isteyenlere ise ödemmiş oldukları ücretlerin tamamının iade edilerek bu kişilere kazanılmış kura kat sayıları ile gelecek yıllarda kuraya dâhil olabilecekleri hususlarının duyurulması karara bağlanmıştır.

"Hacci ve umreyi Allah için eksiksiz yerine getirin"
Bakara Suresi 196. Ayet

HAC VE UMRE HİZMETLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

<https://hacumre.diyonet.gov.tr>

T.C. DİYANET İŞLERİ BAŞKANLIĞI
Hac ve Umre Hizmetleri Genel Müdürlüğü
Üniversiteler Mahallesi Dumlupınar Bulvarı
No: 147/A 06800 Çankaya /ANKARA

İRTİBAT

Tel: +90 312 295 15 - 18 - 19 - 20 - 22 - 36
+90 312 295 84 -00 - 11 - 14 - 15 - 16 - 17
Faks: +90 312 286 57 82
e-posta: hac@diyanet.gov.tr
www.diyanet.gov.tr
www.hac.gov.tr